

U C H W A Ł A NR XXXIX/343/10
RADY MIEJSKIEJ W SOMPOLNIE
z dnia 22 października 2010 r.

w sprawie ustalenia gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Na podstawie art.18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001r. Nr 142, poz. 1591 z późn.zm.) oraz art. 6 ust.2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. Nr 180 z 2009 r.,poz.1493 ze zm.) Rada Miejska w Sompolnie uchwala, co następuje:

§ 1.

Wprowadza się gminny program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie , który stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Sompolno.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
RADY MIEJSKIEJ

Roman Bednarek

UZASADNIENIE

do Uchwały Nr XXXIX/343/10 Rady Miejskiej w Sompolnie z dnia 22 października 2010r. w sprawie ustalenia gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

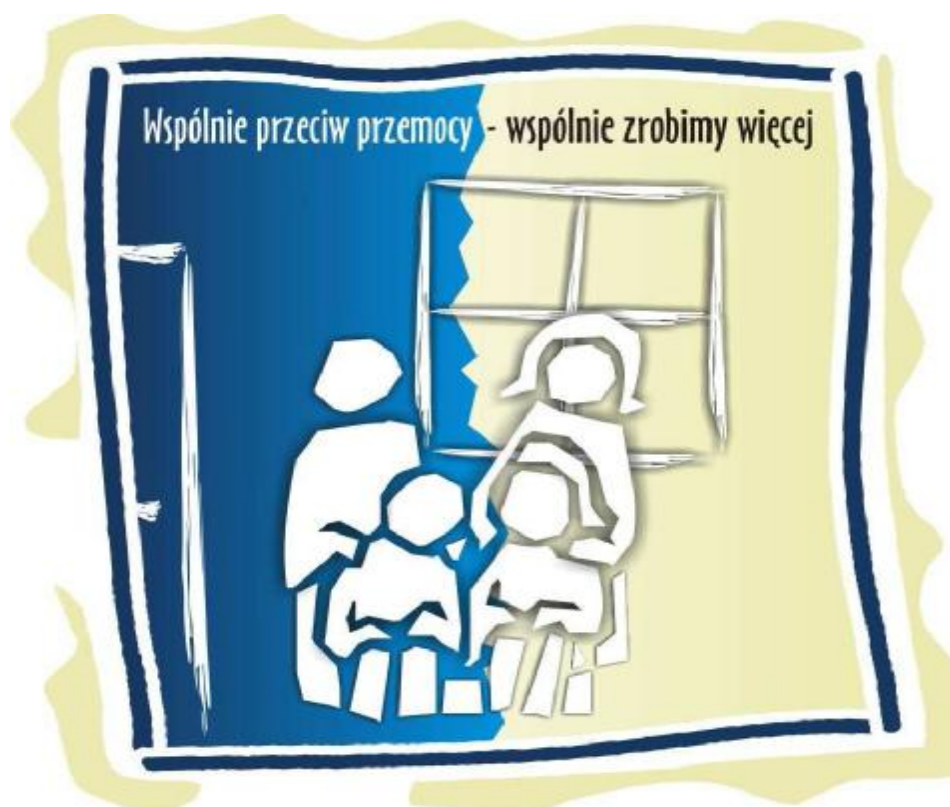
W dniu 1 sierpnia 2010 r. weszła w życie nowelizacja ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. Nr 180 z 2009 r., poz. 1493 ze zm.). W wyniku powyższej nowelizacji nowe brzmienie otrzymał m.in. art. 6 ustawy. Obecnie przepis ten nakłada na gminy, jako ich zadanie własne, obowiązek tworzenia gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. W ramach tych działań koniecznym jest stworzenie gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Wobec powyższego niniejszą uchwałę uznać należy za konieczną i uzasadnioną.

**PRZEWODNICZĄCY
RADY MIEJSKIEJ**

Roman Bednarek

**GMINNY PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY
W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR
PRZEMOCY W RODZINIE
NA TERENIE MIASTA I GMINY
SOMPOLNO**

PAŹDZIERNIK 2010

WSTĘP

Rodzina jest najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka, kształtującym jego osobowość, system wartości, poglądy, styl życia. Rodzice czy opiekunowie są wzorem dla dzieci. Ważną rolę w prawidłowo funkcjonującej rodzinie odgrywają wzajemne relacje pomiędzy rodzicami oparte na miłości i zrozumieniu. Rodziny nikt i nic nie jest w stanie zastąpić, gdyż nic nie może jej wyręczyć w wytwarzaniu bezpośrednich, indywidualnych i osobistych związków, których ciepło jest niezbędne do zaspokojenia potrzeb miłości, przynależności i szacunku, a także do prawidłowego rozwoju psychicznego jej członków. W przypadku jakiegokolwiek dezorganizacji, rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań, role wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, łamane są wcześniej ustalone reguły. Przemoc domowa może być zarówno skutkiem, jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie. Bez wątpienia należy zakwalifikować ją do kategorii zachowań negatywnych o dużej szkodliwości społecznej.

Istnieje wiele określeń zjawiska przemocy. Przemocą domową określa się każde działanie lub rażące zaniedbanie dokonane przez jednego z członków rodziny przeciwko pozostałym, wykorzystujące istniejącą lub stworzoną przez okoliczności przewagę sił lub władzy i powodujące u ich ofiar szkody, godzące w ich prawa lub dobra osobiste, a w szczególności w ich życie lub zdrowie fizyczne bądź psychiczne.

Inaczej, przemoc domowa to każde zachowanie, które powoduje psychiczne i/lub fizyczne cierpienie osoby bliskiej, narusza jej podstawowe prawa człowieka i ma na celu utrzymanie nad nią kontroli i władzy.

Możemy wyróżnić następujące formy przemocy domowej:

- przemoc fizyczna - to każde zachowanie, którego celem jest zadanie bólu fizycznego, uszkodzenia ciała, pogorszenie zdrowia lub pozbawienie życia
- przemoc seksualna - to każde zachowanie mające na celu zmuszenie ofiary do podjęcia współżycia lub niechcianych zachowań seksualnych, bądź zdeprecjonowanie jej seksualności.
- przemoc psychiczna - to każde zachowanie, którego celem jest zmniejszenie poczucia własnej wartości, wzbudzanie w ofierze strachu oraz pozbawienie jej poczucia bezpieczeństwa i kontroli nad własnym życiem.
- przemoc ekonomiczna - to każde zachowanie, którego celem jest ekonomiczne uzależnienie ofiary od sprawcy.

Przemoc pojawić się może na każdym etapie związku, nawet po wielu wspólnie spędzonych latach. Walka z przemocą nie jest zadaniem łatwym, bowiem środowisko rodzinne jest i powinno być skutecznie chronione przed ingerencjami zewnętrznymi. Zajmowanie się przemocą domową wymaga zarówno wnikliwego rozumienia złożoności zjawisk występujących w życiu rodzinnym, jak i szczególnej troski i rozważa w trakcie interwencji.

W celu efektywnego przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmniejszenia jej negatywnych następstw w życiu społecznym i rodzinnym tworzy się **"Gminny program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na terenie miasta i gminy Sompolno"**.

Narastanie zjawiska przemocy w rodzinie powoduje, że działania określone w Programie powinny zostać podjęte jak najszybciej, tj. jeszcze w roku 2010. Niektóre z tych działań mają charakter długofalowy i ich realizacja rozciągnie się na lata kolejne. Ponadto w toku realizacji Programu zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie będą zmieniać się w miarę potrzeb, sytuacji społecznej warunków życia rodzin. Wymagać to będzie w kolejnych latach określania szczegółowych zadań dla wszystkich podmiotów realizujących Program. Realizacja tego Programu ma wieloletnią perspektywę.

PODSTAWA PRAWNA :

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie realizowany będzie w oparciu o :

- ustawę z dnia 29 lipca o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2010 r. Nr 125, poz. 842),
- ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i zapobieganiu alkoholizmowi (Dz. U z 2007 r. Nr 70, poz. 473 z późn. zm.),
- ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U z 2010 r. Nr 81, poz. 527),
- ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553, z późn. zm.),
- ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego Dz. U. Nr 89, poz. 555, z późn. zm.),
- ustawę z dnia 25 lutego 1964 - Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. Nr 9, poz. 59, z późn. zm.),

ZAŁOŻENIA OGÓLNE PROGRAMU:

I. Cele Programu

Celem Programu jest:

- 1) zmniejszenie skali zjawiska przemoc w rodzinie;
- 2) zwiększenie skuteczności ochrony ofiar przemocy w rodzinie i zwiększenie dostępności pomocy;
- 3) zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

Cele ogólne będą realizowane przez:

- 1) systematyczne diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie;
- 2) podnoszenie wrażliwości społecznej wobec przemocy w rodzinie;
- 3) podnoszenie kompetencji służb zajmujących się problematyką przemocy

w rodzinie;

4) udzielanie profesjonalnej pomocy ofiarom przemocy w rodzinie;

II. Założenia Programu

Przez realizację celów Programu zakłada się:

- 1) zmianę pojmowania przez społeczeństwo zjawiska przemocy w rodzinie;
- 2) promowanie wartości rodzinnych;
- 3) edukację dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie skutków stosowania przemocy w rodzinie;
- 4) promowanie metod wychowawczych bez użycia przemocy.

Szerokie ujęcie zapobiegania przemocy w rodzinie wyznacza trzy podstawowe nurty działań kierowanych do różnych grup odbiorców:

- 1) **działania uprzedzające**: diagnozujące, informacyjne, edukacyjne, kierowane do ogółu społeczeństwa, a także do osób pracujących z ofiarami i sprawcami przemocy w rodzinie;
- 2) **działania interwencyjne**: opiekuńcze i terapeutyczne, kierowane do ofiar przemocy w rodzinie oraz pouczające, kierowane do sprawców przemocy w rodzinie;
- 3) **działania wspierające**: psychologiczne, pedagogiczne, terapeutyczne i inne, kierowane do ofiar przemocy w rodzinie;

Przemoc w rodzinie jest problemem trudnym do zdiagnozowania. To, zdaniem specjalistów, rozmiary i szkodliwość zjawisk związanych z przemocą w rodzinie wskazują, że jest to jeden ze szczególnie ważnych problemów społecznych. Wymaga on podjęcia szerokiego, dobrze zorganizowanego i zaplanowanego na wiele lat programu przeciwdziałania. Dlatego też realizacja Programu powinna uwzględniać działanie w sferze:

- 1) prewencji;
- 2) prawa;
- 3) zdrowia;
- 4) edukacji;
- 5) pracy socjalnej.

Program nakreśla jedynie ramy i kierunki działań, które podejmowane będą w obrębie kompetencji jednostek samorządu terytorialnego, organizacji pozarządowych i innych podmiotów niepublicznych oraz autorskich i lokalnych rozwiązań dostosowanych do specyfiki potrzeb w dziedzinie przeciwdziałania przemocy w rodzinie występujących na terenie naszej gminy.

Realizacja Programu powinna przyczynić się do poprawy stanu bezpieczeństwa życia codziennego.

Najczęściej identyfikowanymi ofiarami przemocy w rodzinie są kobiety i dzieci. Istnieją jednak powody by sądzić, że przemoc rodzinna dotyczy także często mężczyzn, osób starszych i niepełnosprawnych.

Zmniejszenie rozmiarów przemocy w rodzinach i pomaganie ofiarom jest nadrzędnym celem, który powinien łączyć działania sektora publicznego i organizacji pozarządowych.

Program skierowany jest do:

1) ofiar przemocy w rodzinie, w tym:

- dzieci,
- współmałżonków lub partnerów w związkach nieformalnych,
- osób starszych,
- osób niepełnosprawnych;

2) sprawców przemocy w rodzinie;

3) świadków przemocy w rodzinie.

Realizatorami Gminnego Programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie są:

- organy administracji rządowej przy wsparciu państwowych jednostek organizacyjnych realizujących zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- jednostki samorządu terytorialnego przy współpracy organizacji pozarządowych oraz kościołów i związków wyznaniowych.

III. Działania uprzedzające

1. Strategie diagnozujące

Cel:

Poszerzenie wiedzy na temat rozmiarów przemocy w rodzinie.

Realizacja:

- 1) zebranie informacji na temat rozmiarów zjawiska przemocy w rodzinie na terenie gminy Sompolno
- 2) badanie istniejącej infrastruktury instytucji pomagających ofiarom przemocy w rodzinie oraz skuteczności pomocy udzielanej rodzinom dotkniętym przemocą w tym zbadanie istniejących przeszkód w zakresie pomagania ofiarom przemocy;
- 3) badanie potrzeb szkoleniowych dla pracowników "pierwszego kontaktu".

Podmioty realizujące Strategie diagnozujące:

- 1) Urząd Miejski w Sompólnie;
- 2) Komenda Policji w Sompólnie;
- 3) Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sompólnie;
- 4) Zespoły Szkół Podstawowych na terenie gminy Sompólna;
- 5) Świetlice socjoterapeutyczne.

Informacje na temat rozmiarów zjawiska przemocy w rodzinie, skuteczność pomocy udzielanej rodzinom dotkniętym przemocą oraz potrzeby szkoleniowe dla pracowników "pierwszego kontaktu" będą zbierane przez Zespół Interdyscyplinarny w trakcie realizacji Programu.

2. Strategie informacyjne**Cel:**

Podniesienie poziomu wrażliwości społecznej na zjawisko przemocy w rodzinie.

Realizacja:

- 1) przeprowadzenie programów społecznych, które:
 - obalają mity i stereotypy na temat przemocy w rodzinie, usprawiedliwiające jej stosowanie,
 - nazywają wprost ogólnie akceptowane krzywdzące zachowania silniejszych członków rodziny,
 - propagują skuteczne sposoby powstrzymywania przemocy;
- 2) wprowadzenie do szkolnych programów kształcenia ogólnego treści uświadamiających zagrożenia płynące z przemocy w rodzinie oraz propagujących zachowania sprzyjające pozytywnym postawom w rodzinie.

3. Strategie edukacyjne**Cel:**

Szkolenie służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

Realizacja:

- 1) opracowanie procedur ochrony prawnej i wsparcia psychologicznego dla świadków i ofiar przemocy w rodzinie;
- 2) przygotowanie pakietów szkoleniowych w zakresie przyczyn i skutków przemocy w rodzinie i przeszkolenie następujących grup pracowników:
 - Policji,
 - służby zdrowia,
 - pracowników socjalnych,

- przedstawicieli gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych,
 - nauczycieli, pedagogów szkolnych i psychologów;
- 3) opracowanie materiałów instruktażowych, zaleceń i procedur postępowania interwencyjnego w sytuacjach przemocy w rodzinie, ze szczególnym uwzględnieniem procedury "Niebieskich Kart".

IV. Działania interwencyjne

1. Strategie pomocowe kierowane do ofiar przemocy w rodzinie

Cel:

Stworzenie organizacyjnych i kadrowych warunków do udzielania profesjonalnej pomocy ofiarom przemocy w rodzinie

Realizacja:

- 1) budowanie szybszego dostępu do sieci instytucji wspierających ofiary przemocy w rodzinie:
 - punktów konsultacyjnych dla ofiar przemocy w rodzinie,
 - ośrodków wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie,
 - specjalistycznych ośrodków wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie,
 - domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży,
 - ośrodków interwencji kryzysowej,
- 2) stworzenie warunków umożliwiających ofiarom przemocy otrzymanie w pierwszej kolejności mieszkań socjalnych,
- 3) udostępnienie do publicznej wiadomości informatorów o instytucjach udzielających pomocy w sytuacjach doświadczania przemocy w rodzinie.

2. Strategie interwencyjne kierowane do sprawców przemocy w rodzinie

Cel:

Zapobieganie kontaktowaniu się sprawców przemocy w rodzinie z osobami pokrzywdzonymi.

Realizacja:

- 1) izolowanie sprawców od ofiar na podstawie odrębnych przepisów;
- 2) stosowanie procedury "Niebieskich Kart".

V. Działania wspierające - Strategie terapeutyczne

Cel:

Wspieranie ofiar przemocy w rodzinie w przezwyciężaniu sytuacji kryzysowej oraz w przerwaniu cyklu przemocy, a także zapobieganie kolejnym aktom przemocy w rodzinie.

Realizacja:

Wzmocnienie ochrony ofiar przemocy przez:

- opracowywanie i realizację programów ochrony ofiar przemocy z udziałem Policji, prokuratury, kuratorów sądowych,
- opracowywanie i realizacja programów terapeutycznych dla ofiar przemocy w rodzinie,
- zabezpieczenie odpowiednich warunków do przesłuchań dzieci (niebieski pokój) oraz w miarę możliwości dorosłych - ofiar przemocy w rodzinie.

VI. Zespół Interdyscyplinarny

Osobie dotkniętej przemocą w rodzinie udziela się bezpłatnej pomocy, w szczególności w formie:

- 1) poradnictwa medycznego, psychologicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego;
- 2) interwencji kryzysowej i wsparcia;
- 3) ochrony przed dalszym krzywdzeniem, przez uniemożliwienie osobom stosującym przemoc korzystania ze wspólnie zajmowanego z innymi członkami rodziny mieszkania oraz zakazanie kontaktowania się i zbliżania się do osoby pokrzywdzonej;
- 4) zapewnienia osobie dotkniętej przemocą w rodzinie bezpiecznego schronienia w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie;
- 5) badania lekarskiego w celu ustalenia przyczyn i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy w rodzinie oraz wydania zaświadczenia lekarskiego w tym przedmiocie;
- 6) zapewnienia osobie dotkniętej przemocą w rodzinie, która nie ma tytułu prawnego do zajmowanego wspólnie ze sprawcą przemocy lokalu, pomocy w uzyskaniu mieszkania.

Gmina podejmuje działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności w ramach pracy w zespole interdyscyplinarnym.

Burmistrz Miasta Sompolno powoła Zespół Interdyscyplinarny, który będzie odpowiadał za prawidłową realizację "Gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na terenie miasta i gminy Sompolno".

W skład zespołu interdyscyplinarnego wchodzi przedstawiciele:

- 1) jednostek organizacyjnych pomocy społecznej;
- 2) gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych;
- 3) Policji;
- 4) oświaty;
- 5) ochrony zdrowia;
- 6) organizacji pozarządowych.

W skład zespołu interdyscyplinarnego wchodzi także kuratorzy sądowi.

W skład zespołu interdyscyplinarnego mogą wchodzić także prokuratorzy oraz przedstawiciele podmiotów innych niż określone w ust. 3, działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Tryb i sposób powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania Rada Miejska w Sompolnie ustali odrębną uchwałą (zgodnie z art. 9a ust.15 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie Dz.U. Nr 180 z 2009 roku poz.1493 ze zm.)

VII. Przewidywane efekty realizacji Programu

1. Zmiana postaw społeczeństwa wobec przemocy w rodzinie;
2. Wzrost liczby osób profesjonalnie pomagających ofiarom i sprawcom przemocy w rodzinie;
3. Wzrost liczby placówek udzielających pomocy;
4. Spadek liczby przypadków przemocy w rodzinie;
5. Spadek liczby rodzin, w których interwencje Policji i innych służb zajmujących się przemocą w rodzinie podejmowane są wielokrotnie.